

ACTIVITATS

OCTUBRE DE 2019 - MARÇ DE 2020

Inauguració

Dijous 10 d'octubre, 19 h

Inauguració i visita guiada a càrrec de **Joaquim Noguero**, comissari de l'exposició.

Converses

Divendres 18 d'octubre, 21.30 h

«Literatura de gènere?», conversa amb els escriptors **Victoria González Torralba** i **Carlos Zanón**, continuadors de personatges com el Méndez de F. González Ledesma i el Carvalho de M. Vázquez Montalbán, en el marc del festival Sabadell Negre.

Dijous 7 de novembre, 19 h

«El gust pel gènere: del cinema als bolsilibros i el còmic?», conversa amb el director i guionista de cinema **Adolf Quibus** (autor de *bolsilibros*) i el sabadellenc **Enrique Sánchez Abuli**, guionista de còmic (*Torpedo*, *Historias negras*, *Alex Magnum*, etc), fill d'Enrique Sánchez Pascual (prolifer autor de *bolsilibros* com a Law Space, Alex Simmons, etc.).

Dijous 12 de desembre, 19 h

«Finestra a altres mons: un acolorit regal de Reis per a una època en blanc i negre?», conversa amb l'escriptor i divulgador **Joan Manuel Soldevilla** i l'il·lustrador sabadellenc **Salvador Fabà**.

Dijous 23 de gener, 19.30 h

«Neopulp: literatura popular o rebel·lia underground?», conversa amb els escriptors **Alberto Valle** (Pascual Ulpiano) i **Manuel López Poy** (Samuel Shot).

Dimarts 18 de febrer, 19 h

«La cua de palla: llibres negres de butxaca en català?», conversa amb el bibliotecari i estudiós **Jordi Canal** i l'escriptor **Joaquim Carbó**.

Dissabte 21 de març, 19 h

«A qui fa por la literatura popular?», conversa amb els escriptors de gènere gòtic **Ralph Barby** (Rafael Barberán) i **Julián Sánchez Caramazana** (autor de *La desaparició del vampiro*) i **David Garnacho**, director de Sabadell Film Festival, en col·laboració amb el Festival de Cinema de Terror de Sabadell.

Modera les converses: **J. Noguero**.

Taller de dibuix

Dimecres 11 de desembre i dijous 19 de març, 18 h

«L'aventura de crear una coberta», taller de la il·lustradora **Laia Codina** i l'escriptora **Anna Fité**.

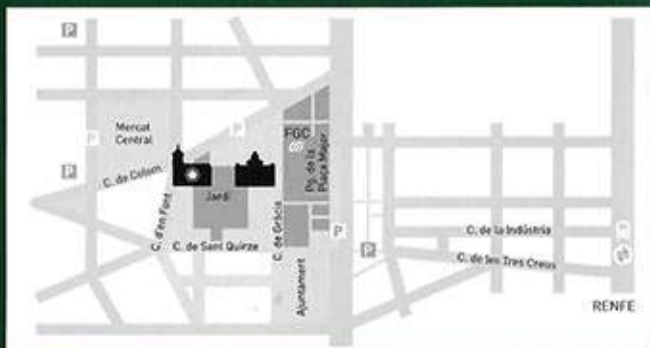
ESPAI CULTURA FUNDACIÓ 1859

C. d'en Font, 25 (08201, Sabadell)

93 725 95 22

espaicultura@fundacionsabadell.cat

www.fundacionsabadell.cat

@EspaiCulturaSbd

EspaiCulturaSabadell

@espaiculturasbd

Horaris

De dimarts a divendres, de 17 a 20.30 h

Dissabtes, d'11 a 14 h i de 17 a 21 h

Diumenges, d'11 a 14 h

Dilluns i festius, tancat

Organitza

FUNDACIÓ 1859
CAIXA SABADELL

Col·labora

Biblioteques
de Barcelona

LA VI(D)A DE LA BUTXACA

LA GRAN AVENTURA DELS
BOLSILIBROS DE LA
BRUGUERA (1946-1986)

ESPAI CULTURA
FUNDACIÓ 1859
CAIXA SABADELL

Del 10
d'octubre de
2019 al 29
de març de
2020

LA VI(D)A DE LA BUTXACA

A la postguerra, en una economia de subsistència, els llibrets de butxaca de l'editorial Bruguera anomenats *bolsilibros* (15x10,5 cm d'aventura a tot tren, amb històries autoconclusives de tots els gèneres) van ser una finestra de la cultura popular a mons allunyats de la grisa realitat de la majoria dels lectors. Arribaven al quiosc amb una tipografia diminuta i paper de mala qualitat aprofitat al màxim, però els qui havien perdut la Guerra Civil veien el color viu d'aquelles cobertes i aspiraven a llegir-ne l'interior com una promesa de luxe, atractiu físic, vitalitat, aventura i, fins i tot, sensualitat. Les novel·les de duro representaven també el somni de l'acció amb la raresa de sortir-hi guanyador. Eren un oasi en aquella marxa del desert quotidiana. La vida real s'acarava a la dels somnis per la via de la butxaca.

L'editorial Bruguera va omplir els quioscos amb milers d'aquestes petaques de paper que feien rodar el cap del lector amb aventis de pel·lícula. Des del 1946 fins a la mort de la Bruguera el 1986, hi ha col·leccions per a tots els gustos. L'univers adult cabia sencer a la butxaca dels qui anaven curts d'armilla. I les novel·les de duro van ser un fenomen sociològic alfabetitzador, a més de crear un gust pels gèneres populars que el cinema autòcton dels seixanta i les revistes per a adults dels setanta i vuitanta després explotarien amb llibertat. Una de les aventures del còmic *Los guerrilleros* de J. Blasco amb guió de Miquel Cussó, publicada a la revista belga *Spirou* al final dels seixanta, provenia d'un *bolsilibro* que Cussó havia escrit com a Michael Kuss: *Doc, manos de plata*.

Aquesta exposició homenatja la llarga vida d'aquelles col·leccions farcides de pseudònims estrangeritzants. Peter Debry, Mark Halloran, Silver Kane, Ralph Barby, Curtis Garland, Frank Caudett, Burton Hare, Clark Carrados, Lou Carrigan, Adam Surray, Keith Luger, Vic Logan, Adolf Quibus, Rocco Sarto, Lem Ryan, Alex Simmons o Law Space (aquests dos, d'Enrique Sánchez Pascual, pare del sabadellenc Enrique S. Abuli) apareixen, entre d'altres, a les cobertes il·lustrades per artistes com Freixas, Provencal, Cortiella, Badia Camps, Bosch Penalva, E. Martín, M. García, J. Sampere, L. Almazán o Desilo, entre tants com a l'exposició queden ben representats pels magnífics originals d'Antonio Bernal i de Salvador Fabà. Per la vi(d)ja de la lletra i de la imatge, els *bolsilibros* van fer diana al cor de l'època.

Joaquim Noguero

CRÈDITS

Comissari **Joaquim Noguero**

Disseny gràfic **Eduard Forroll**

Disseny d'espai, producció i muntatge **TAT_lab**

Originals **Antonio Bernal**, **Jesús Blasco**, **Salvador Fabà**, **Miguel Fernández**, **Berto Martínez**, **Javier Orabich** i **Jordi Pastor**

Documentació de *bolsilibros* **Ralph Barby** (Rafael Barberán i Àngels Gimeno), **Frank Caudett** (Francisco Caudet), **Curtis Garland** (Juan Gallardo), **Silver Kane** (Francisco González Ledesma), **Vic Logan** (M. Victoria Rodoreda), **Lem Ryan** (Javier Miguel Gómez) i **Alex Simmons** (Enrique Sánchez Pascual)

Originals a la vitrina de *neopulp* i edicions d'homenatge **Txiki González** i **José Antonio Troya**

Col·leccions de *bolsilibros* **Biblioteca La Bòbila de L'Hospitalet**

DVD: extracte del documental *La era del bolsilibro* (direcció **Adolf Quibus** / producció **Alberto Valle**)

Organitza

FUNDACIÓ 1859
CAIXA SABADELL

Col·laboren **Biblioteques de Barcelona**, **BCNegra 2019**, **Sabadell Negre**, **Les Dames del Crim**, **Sabadell Còmic**, **La Llar del Llibre**, **Festival de Cinema de Terror de Sabadell**, **Associació Bafarada**, **Àrea Pulp**, 66 rpm edicions i **Biblioteca La Bòbila de L'Hospitalet**

Agraments a **Paco Camarasa** i **Francisco Caudet in memoriam**, i a **Yolanda Almirall Rodoreda**, **Georgina Arcusa**, **Juanjo Arranz**, **Rafael Barberán**, **Daniél Bernal**, **Adrià Blasco Durán**, **Eva Campos Cantero**, **Jordi Canal**, **José Carlos Canalda**, **Maria Mercè Cuatiella**, **Pepita Duran**, **Salvador Fabà**, **Mercedes Gallardo**, **Àngels Gimeno**, **Victoria González Torralba**, **Iván Guevara**, **Dani Llabrés**, **Maria Josep Llorens**, **César Moreno**, **Daniél Navarro**, **Antonio Padilla**, **Adolf Quibus**, **Esther Ruiz**, **Rafel Sabater**, **Enrique Sánchez Abuli**, **Julián Sánchez Caramazana**, **Joan Manuel Soldevilla**, **Rosa Torralba**, **Anabel Torns**, **Rafael Vallbona**, **Alberto Valle**, **Antonio Vera**, **Carlos Zanón**, **Ediciones Akal**, **Editorial Base**, **Editorial Morsa** i **Norma**

